

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 1 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

Informacje ogólne

Informator określa zasady weryfikacji **raportów** dotyczących emisji gazów cieplarnianych (GHG) stosowane przez Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska.

Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska oświadcza, że:

- działa bezstronnie i niezależnie jako strona trzecia unikając nieakceptowalnego konfliktu interesów, zgodnie z deklarowaną polityką jakości i bezstronności,
- usługi Centrum Certyfikacji są dostępne dla wszystkich zainteresowanych bez ograniczeń wielkością organizacji, członkostwem w jakimkolwiek stowarzyszeniu lub ugrupowaniu, liczbą wydanych już oświadczeń weryfikacyjnych, stawianiem wnioskodawcom nieuzasadnionych wymagań finansowych lub innych,
- wobec wnioskodawców nie jest stosowana żadna forma dyskryminacji, w kontaktach ze wszystkimi Klientami obowiązuje partnerstwo, otwartość i równouprawnienie,
- rzetelnie, z należytą starannością wykonuje weryfikacje zgodnie z wymaganiami prawnymi i akredytacyjnymi,
- ponosi odpowiedzialność za zgodność z wymaganiami prawnymi i akredytacyjnymi dotyczącymi weryfikacji obowiązującymi w okresie, którego dotyczą działania Centrum,
- zachowuje całkowitą poufność w stosunku do wszelkich informacji, dokumentów i zapisów dotyczących Klienta, zarówno uzyskanych, jak i stworzonych podczas całego procesu weryfikacji, a informacje dotyczące Klienta nie są ujawniane stronie trzeciej bez jego zgody,
- Klient jest uprawniony do powoływania się na własną weryfikację,
- nie podzleca innym jednostkom żadnych usług związanych z weryfikacją **raportów** dotyczących emisji gazów cieplarnianych.

Centrum Certyfikacji ponosi odpowiedzialność prawną i finansową za swoje działania weryfikacyjne pod warunkiem, że:

- Klient przekazał wszystkie informacje i dane niezbędne do weryfikacji raportu, zgodnie ze stanem faktycznym i swoją najlepszą wiedzą
- Klient nie zataił, **nie** zafalszował, **nie** przeinaczył danych i informacji niezbędnych do wykonania prawidłowej oceny **raportu** dotyczącego emisji GHG,
- nie stwierdzono innych uchybień ze strony Klienta, które mogłyby wpłynąć na prawidłowość oceny (np. brak zapewnienia dostępu do osób, pomieszczeń urządzeń itp.)
- ewentualne szkody stanowiące podstawę roszczeń nie wynikały z braku jednoznacznej interpretacji organów właściwych odnośnie przepisów prawnych.

Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska udostępnia na żądanie Klientów, zarówno obecnych, jak i potencjalnych, szczegółowe informacje dotyczące m.in.:

- podstaw prawnych, wymagań, kryteriów i stosowanych procedur weryfikacji,

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 2 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

- zmianach w wymaganiach dotyczących weryfikacji o ile ma to zastosowanie,
- informacji o opłatach, procedurach rozpatrywania odwołań i skarg,
- dokumentacji Klienta niezbędnej do przeprowadzenia weryfikacji,
- treści porozumień, wymaganych normami akredytacyjnymi, dotyczących prowadzenia weryfikacji, m.in. w zakresie odpowiedzialności Klienta za prawdziwość danych i zapewnienie dostępu do wszystkich odpowiednich procesów, obszarów, personelu, dokumentacji i zapisów jak również dotyczących przyjęcia obserwatorów Polskiego Centrum Akredytacji.

Centrum Certyfikacji uprzejmie informuje, że jest zobligowane, przez wymagania akredytacyjne, do przyjęcia obserwatorów jednostki akredytującej i/lub organów właściwych w trakcie prowadzenia procesu weryfikacji. Z tego względu może zaistnieć sytuacja, w której Zleceniobiorca zwróci się do Zleceniodawcy o umożliwienie przeprowadzenia obserwacji pracy zespołu weryfikującego podczas wizytacji instalacji.

Podstawy prawne

Weryfikacja **oświadczeń dotyczących gazów cieplarnianych** wykonywana jest zgodnie z wymaganiami:

- Ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
  - Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady;
  - Dla emisji mających miejsce do 31.12.2020 r. na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 601/2012 z 21 czerwca 2012 r. uchylającego Decyzję Komisji 2007/589/EC z dnia 18 lipca 2007 r. ustanawiającą wytyczne dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z Dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady;
  - Dla emisji mających miejsce po 01.01.2021 r. na podstawie Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady;
  - **Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w przypadku weryfikacji raportów na temat danych podstawowych (weryfikacja na cele otrzymania bezpłatnych uprawnień).**
- akredytacji nr PL-VG-0012 udzielonej przez Polskie Centrum Akredytacji, opartej na wymaganiach normy PN-EN ISO 14065:2013 „Gazy cieplarniane . Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania”.
- stosownych decyzji wydanych dla instalacji Klienta przez organy właściwe ds. ochrony środowiska.

Zmiany w wymaganiach Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska dotyczące weryfikacji są wprowadzane, jeżeli zaistnieją zmiany wymagań prawnych i innych (wymagania normatywne, programy akredytacji, interpretacje i wytyczne do wymagań prawnych i normatywnych wydane przez Komisję UE oraz organy właściwe lub inne upoważnione instytucje). Celem aktualizacji wymagań certyfikacyjnych jest zapewnienie zgodności z obowiązującymi przepisami.

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 3 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

Prowadzenie weryfikacji

- Podstawą działań Centrum w zakresie przygotowania weryfikacji jest:
  - złożenie zapytania ofertowego w dowolnej formie, które jest traktowane jako wniosek o rozpoczęcie procesu,
  - uzyskanie od potencjalnego Klienta podstawowych informacji dotyczących instalacji zgłaszanej do weryfikacji dotyczących rodzaju działalności, wielkości instalacji, źródeł emisji, systemu zarządzania jakością i przepływu danych oraz posiadanych decyzji dotyczących uczestnictwa w EU ETS, w tym planu monitorowania **lub planu monitorowania metodyki**.

Wnioskujący o weryfikację raportów **dotyczących gazów cieplarnianych** powinien spełniać obowiązujące wymagania prawne, w szczególności powinien posiadać wszystkie stosowne decyzje organów właściwych.

W przypadku stwierdzenia w procesie weryfikacji braku zgodności z wymaganiami prawnymi na etapie:

- rozpatrywania wniosku: potencjalny Klient jest informowany o skutkach przeprowadzenia weryfikacji bez posiadania brakujących decyzji,
- weryfikacji: Centrum Certyfikacji może na prośbę Klienta odstąpić od weryfikacji do czasu usunięcia przez Klienta przyczyn odstąpienia. Jeżeli nie zostanie podjęta decyzja o odstąpieniu od weryfikacji, zostaje wydane oświadczenie weryfikacyjne o nie zweryfikowaniu raportu dotyczącego emisji GHG.

Po dokonaniu przeglądu formalnego i technicznego - zapytania ofertowego oraz informacji uzyskanych od Klienta, w zakresie zgodnym z wymaganiami prawnymi i normatywnymi, TÜV SÜD Polska przedstawia Klientowi ofertę cenową wraz z oszacowaniem czasu niezbędnego do przeprowadzenia działań weryfikacyjnych.

Cena weryfikacji jest ustalana zgodnie z cennikiem, w zależności od rodzaju działalności, złożoności technologicznej i logistycznej zgłaszanej instalacji i stopnia komplikacji sposobu monitorowania.

Podstawą do podjęcia dalszych działań weryfikacyjnych jest zawarcie umowy/uzyskanie zlecenia przez TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. na przeprowadzenie weryfikacji w uzgodnionym zakresie. Zgodnie z wymaganiami prawnymi i akredytacyjnymi konieczne, w tym przypadku, jest zobowiązanie Klienta do:

- wykonania wszelkich niezbędnych działań przygotowujących do przeprowadzenia weryfikacji i oceny na miejscu, w tym zapewnienia dostępu do odpowiednich: dokumentów i danych źródłowych, osób, pomieszczeń, miejsc, procesów technologicznych i innych zarówno na terenie instalacji, jak i w centrali firmy, w zakresie niezbędnym dla prawidłowego wykonania weryfikacji lub reakcji na odwołanie lub skargę,
  - złożenia po zakończeniu weryfikacji pisemnego potwierdzenia, że ujawnił wszystkie wymagane dane i informacje zgodne ze stanem faktycznymi i najlepszą dostępną wiedzą prowadzącego instalację,
  - zapewnienia by dokumentacja weryfikacyjna, w szczególności **raport** z weryfikacji **dotyczący** emisji gazów cieplarnianych i oceny na miejscu (w całości lub dowolnej części) nie został wykorzystany w sposób wprowadzający w błąd.
- Weryfikację przeprowadza kompetentny, bezstronny i nie uwikłany w konflikt interesów, zespół weryfikujący, wyznaczony przez Dyrektora Centrum Certyfikacji. W skład zespołu wchodzi osoby, które w okresie 2 lat poprzedzających wykonanie weryfikacji nie uczestniczyły w pracach związanych z projektowaniem, dostarczaniem, wdrożeniem lub konserwacją na rzecz weryfikowanego Klienta.

Centrum Certyfikacji TÜV SÜD informuje Klienta o składzie zespołu weryfikującego.

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 4 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

Klient ma prawo zgłosić pisemnie zastrzeżenia do składu zespołu. Klient powinien podać przyczynę odmowy. Zgłoszone zastrzeżenie jest rozpatrywane przez Centrum i przy ponownym wyznaczaniu składu zespołu.

Centrum Certyfikacji nie wykonuje bezpośrednio i nie zleca wykonania badań koniecznych do ustalenia danych niezbędnych do określenia wielkości emisji gazów cieplarnianych i sporządzenia raportu GHG. W trakcie działań weryfikacyjnych korzysta z przedstawionej przez Klienta dokumentacji dotyczącej badań i uznaje wyniki badań wykonanych przez laboratoria spełniające warunki określone w przepisach prawnych dotyczących sposobu monitorowania emisji gazów cieplarnianych.

➤ Zakres, kryteria i sposób prowadzenia weryfikacji wynika z przepisów prawnych i wymagań akredytacyjnych obowiązujących dla weryfikowanego okresu oraz procedur systemu zarządzania jakością Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska.

Metodyka przeprowadzania weryfikacji obejmuje (w zakresie niezbędnym do wykonania weryfikacji) badanie i ocenę:

- dokumentacji dotyczącej instalacji (m.in.: decyzji organów właściwych wraz z dokumentacją związaną),
- metodyki monitorowania i systemu zarządzania danymi, włącznie z dokumentami i zapisami,
- sposobu prowadzenia i prawidłowości obliczeń,
- raportu dotyczącego emisji gazu cieplarnianego sporządzonego przez Klienta.

Weryfikacja jest prowadzona według planów weryfikacji i próbkowania danych, opracowanych na podstawie dokumentacji Klienta, obejmującej co najmniej: decyzje dotyczące EU ETS wraz z planem monitorowania **lub planem monitorowania metodyki** i niezbędnymi merytorycznie procedurami i instrukcjami przywołanymi w planie, odnoszącymi się do weryfikowanego okresu.

Plan weryfikacji i próbkowania danych **jest** przekazywany Klientowi przed rozpoczęciem działań weryfikacyjnych. Plany mogą ulec zmianie w trakcie weryfikacji w wyniku poczynionych ustaleń, co jest niezwłocznie komunikowane Klientowi, a w stosownych przypadkach podlega odpowiednim uzgodnieniom.

Osobą uprawnioną do kontaktów z Klientem w imieniu Centrum Certyfikacji jest kierownik zespołu weryfikującego, który ma obowiązek:

- dokonać wszelkich uzgodnień merytorycznych i organizacyjnych,
- przedstawić Klientowi plan weryfikacji,
- przeprowadzić weryfikację w uzgodnionym z Klientem w terminie zgodnie z ww. wymaganiami,
- przedstawić Klientowi ocenę i wnioski z weryfikacji wraz z uzasadnieniem oraz wskazaniem ewentualnych niezgodności i zafalszowań, a także wyników analizy ryzyka i możliwości poprawy sposobu i dokumentacji dotyczącej monitorowania gazów cieplarnianych w formie protokołu z weryfikacji.

W przypadku wystąpienia podczas weryfikacji niezgodności, zafalszowań lub ograniczeń w zakresie weryfikacji powodujących ryzyko sformułowania nieprawidłowych wniosków z weryfikacji, kierownik zespołu weryfikującego, na prośbę Klienta, może odstąpić od weryfikacji do czasu ich usunięcia.

W przypadku wystąpienia istotnej rozbieżności weryfikator bierze pod uwagę wymagania prawne regulujące krajowy system handlu uprawnieniami do emisji oraz zasady norm przyjętych przez Klienta.

Po zgłoszeniu przez Klienta usunięcia nieprawidłowości kierownik zespołu weryfikującego może wznowić weryfikację na wniosek Klienta po przedstawieniu przez niego dowodów na usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 5 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

Weryfikacja jest zakończona, gdy zostały wykonane wszystkie działania opisane w planie weryfikacji i planie próbkowania w stopniu pozwalającym zespołowi weryfikującemu na sformułowanie oceny raportu dotyczącego emisji **CO₂ gazów cieplarnianych** w raporcie z weryfikacji.

Nieprzekraczalnym terminem zakończenia **raportów rocznych na temat wielkości emisji** jest 31 marca roku następnego po zakończeniu okresu bilansowego. Klient ma prawo podjąć decyzję o przesunięciu tego terminu, jeśli nie będzie wnosił żadnych roszczeń prawnych i finansowych, w stosunku do TÜV SÜD Polska Sp. z o.o., wynikających z konsekwencji tej decyzji.

Decyzja Dyrektora Centrum Certyfikacji w sprawie wydania **raportu** z weryfikacji zostaje wydana po przeprowadzeniu oceny dokumentacji weryfikacyjnej i kończy procedurę weryfikacji. W przypadkach, gdy zachodzi taka potrzeba, decyzja Dyrektora zostaje wydana po zasięgnięciu opinii Rady Programowej Centrum Certyfikacji.

Decyzja dotycząca **raportu** z weryfikacji jest oparta na faktach i obiektywnych dowodach uzyskanych w procesie weryfikacji. Na treść **raportu** z weryfikacji nie mają wpływu inne interesy lub strony.

Ostateczna wersja dokumentów zawierających wynik weryfikacji raportu dotyczącego emisji gazów cieplarnianych za weryfikowany rok obliczeniowy (sprawozdanie z weryfikacji) jest przekazywana Klientowi w sposób udokumentowany.

Zawieszanie i cofanie dokumentów weryfikacyjnych

Centrum Certyfikacji nie stosuje zawieszania i cofania dokumentów weryfikacyjnych w przypadku zakończenia postępowania weryfikacyjnego dotyczącego gazów cieplarnianych i wydania **raportu** z weryfikacji.

Jeśli po wydaniu **raportu** z weryfikacji zostaną odkryte fakty rzutujące na wynik weryfikacji Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska podejmuje stosowne działania celem wydania skorygowanej dokumentacji weryfikacyjnej, w której podaje się powód zmiany. Rodzaj, warunki i termin wykonania dodatkowych działań weryfikacyjnych jest ustalany w porozumieniu z Klientem. Dodatkowe działania mogą polegać na przeprowadzeniu ponownego przeglądu dokumentacji z ewentualnym uwzględnieniem dodatkowych dowodów dostarczonych przez Klienta w postaci dokumentacji lub ponownych działań weryfikacyjnych na miejscu u Klienta, jeśli to konieczne.

Centrum Certyfikacji ma prawo obciążyć Klienta kosztami dodatkowych działań weryfikacyjnych, jeśli konieczność wniesienia poprawki do raportu **dotyczącego gazów cieplarnianych** i/lub **raportu** z weryfikacji nie było wynikiem jej działań.

Odwołania i skargi

Odwołanie odnosi się do decyzji powziętej przez Centrum. Skarga odnosi się do działań Centrum Certyfikacji. Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska rozpatrując odwołania i skargi kieruje się Polityką Jakości i Polityką Bezstronności zapewniając brak jakichkolwiek działań dyskryminacyjnych. Każdy Klient ma prawo wnieść odwołanie od każdej decyzji podejmowanej przez Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska w trakcie prowadzenia procesu oceny zgodności. Wszystkie strony zainteresowane działalnością certyfikacyjną CC mają także prawo złożyć skargę dotyczącą działalności w zakresie odpowiedzialności CC.

Zarówno odwołanie jak i skarga powinny zostać przesłane w formie oficjalnego pisma adresowanego do Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. i podpisanego przez osobę składającą skargę (w przypadku osoby fizycznej) lub przez osobę upoważnioną do reprezentowania organizacji zgodnie z dokumentami rejestrowymi firmy (w przypadku osoby prawnej). Do odwołania i skargi powinno być dołączone uzasadnienie i dokumenty potwierdzające słuszność złożenia odwołania lub skargi.

Wydanie 03	Obowiązuje od 03.07.2020 Strona 6 z 6	Załącznik PR01-Z03-GHG Informator o programie weryfikacji PRGHG	 Polska
---------------	--	--	---

Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska rozpatrując odwołania i skargi zapewnia brak jakichkolwiek działań dyskryminacyjnych oraz bezstronność personelu zaangażowanego w ich rozstrzygnięcie.

Opłaty

Wszelkie opłaty są określone według aktualnych cenników udostępnianych Klientom na żądanie przez Centrum Certyfikacji.